

OCTOBER

-78

FRAM

KAMERATER!

LØNNSMERBLAG  
ARBENSLEDSHET  
OG SOCIAL  
NEDRUSTNING

STØTT DE STREIKENDE  
VINNMONOPOLARBEIDERNE

TRONDHEIM: Streiketo-  
nneen ved Vinnmonopolet,  
NNN-kontoret, Folkets Hus,  
Olav Trygvassons gate 5, tele-  
fon (075) 29 222. Postgiro-  
nummer 1 33 30 77

|  |       |
|--|-------|
| Fra redaksjonen .....  | s. 1  |
| Leder:Gi KK det KK trenger .....                                 | s. 2  |
| Kan vi reise parola:Lær av Tachai? .....                         | s. 4  |
| Kamerat frå Verket fortel om mange<br>år med hard linekamp ..... | s. 4  |
| Gløym ikkje profittrata .....                                    | s. 7  |
| Hva er vårt strategiske mål? .....                               | s. 9  |
| Fakta om krise.....  | s.10  |
| Kritikk av åpent møte om lønnsstoppen....                        | s.II  |
| Kor vart det av Nato-diskusjonen ? .....                         | s.II  |
| Nato ut av Norge 3.Svar fra Hiawata.....                         | s.I2  |
| Kritikk:II.september .....                                       | s.I5  |
| 2I.august-parolane ein gong til.....                             | s.I7  |
| Kritikk av prioriteringa av bondearbeid ..                       | s.I9  |
| Hvordan har kvinnfolka det i partiet? ...                        | s.20  |
| Kvinnefrontens økonomikampanje.....                              | s.2I. |

### Frå redaksjonen.

Vi trur vi legg fram eit numer av FK som vil skapa diskusjon! Vi har fått inn mange innlegg-og ein del lange innlegg.Difor har redaksjonen kutta ein del-og utsett noko til neste nummer.Vi meiner den retninga dette bladet varslar er rett veg.Mykje debatt og kritikk. Så er det viktig at DS svarar og at debatten vert ført i djubda.Vi manglar fortsatt innlegg frå arbeidsplassane. Innlegg om korleis det går med ungdomen-er det og vert å koma attende til.

Elles merkar folk seg sikkert at det vert stendig meir ny-norsk! Det er ~~er~~ ei bevist line.Skriv ny-norsk.Det er lett om vi ikkje er så hårfine-og det er rett.--  
Frist for innlegg til nest nummer er 2/II.

Leder: Gi KK det<sup>2</sup> KK trenger!

Vi hadde et innlegg i siste FK med en lignende heading". Ut i fra de erfaringene vi har med kampanja til nå, må vi si at appellen ikke har slått gjennom (i allefall ikke i Trondheim).

I mange avdelinger er det slik at folk er lite "tente" på å jobbe med KK. Det går utover kvaliteten i det arbeidet som tross alt gjøres, og det fører til at mange avd. i praksis prioriterer KK langt lavere enn hva avd. har vedtatt på planen sin.

-For de fleste avd. utenom arbeidsplassene er KK hovedoppgava for jul, og for de fleste arbeidsplasslag oppgave nr. 2.

Vi må bare slå fast at det er store motsigelser på om denne planen virkelig skal settes ut i livet!

#### Sjølkritikk fra DS:

DS må ta hovedansvaret for at vi er i denne situasjonen.

Riktignok tok vi både i lederen for FK-aug. og i artikkelen i siste FK opp politiske spørsmål og motsigelser rundt KK-arbeidet -vi prøvde å få i gang politisk kamp rundt oppgava.

Når dette opplegget ikke har fått virkning videre skyldes det at det ikke ble lagt opp til skikkelige diskusjoner på spørsmåla.

Det tar noen måneder før en diskusjon blir utvikla gjennom FK og den trekker ikke flertallet raskt, direkte med.

Når massekonferansen kom så seint som den gjør i Tr.heim, ville det vært rett å sette opp KK som hovedpunkt på et av de første avd.møta.

Når vi har gitt diskusjonen på KK-arbeidet så liten plass, så står det i skarp motsetning til det vi skulle ventte etter oppsummeringa av dette arbeidet i planperioden som har gått.

Vi oppførte oss som om praksisen vår det siste året ikke har hatt noen innflytelse på tankene våre, at det ikke trengtes skarp kamp for å få de rette ideene om, og innstillinga til, KK-arbeidet.

Vi har heller ikke tatt hensyn til at det er kommet med en rekke nye kamemater som ikke har vært med å diskutere rolla til den kommunistiske pressa tidligere. Deres ideer om KK sin plass i parti-arbeidet er først og fremst forma utfra praksisen vår det siste året.

Det andre punktet DS må ta sjølkritikk på er innrettinga av arbeidet i startfasen. Vi pekte på hva vi fremdeles mener skal være

det viktigste i kampanja som helhet: abonnementsvervinga. Men vi tok ikke hensyn til at denne kampanja også må gå gjennom faser.

Når vi har pekt på at politisk kamp rundt kampanja er nødvendig, og at det er avgjørende å skape stor blyst omkring KK, da avisa synes

i terrenget, så skulle det også være innlysende at Kollektiv jobbing med avisa og ekstern markering måtte bli viktig i startfasen.

M.a.o. Løssalgsarbeidet måtte settes sentralt i starten (Det er

også en viktig grunn til for dette: Det er ikke bare tidligere abb. vi skal få som abk/kjøpere av avisa igjen-sjøl om vi tror det er mye å hente her- vi skal også opparbeide nytt omland!

#### Hva må nå gjøres?

Det er viktig at det i samband med de oppgavene som nå står for døra (mobilisering til massekonf. Trondheim, aksjonsuka 23-28.10, konsolideringa av budsystemet ...) blir reist kamp rundt spørsmålet om Rolla til KK. Gir vi KK den plassen som er nødvendig?

Sjøl om mange avd. er i den situasjonen at de skal rette opp feil

for den lokale kampen, så mener vi allikevel det er på sin plass å trekke fram polemikken som Lenin førte med økonomistene rundt dannelsen av "Iskra" i begynnelsen av 1900-tallet. Det var en polemikk som både tok opp forholdet mellom lokalt og landsomfattende arbeid og spørsmålet om rolla til ei landsomfattend avis.

Les i "Hva må gjøres?" (Okt.-serien) s. 165-167 og 174-187. og i Heftet om den komm. pressa (Okt-hefte) s.9-15

Finnes det ikke tenkning som går på at "vi må konsentrere oss så mye om kampen mot krisa og den lokale saka at vi ikke rekker å gjøre noe med KK ennå"?

Er det slik at KK ikke er noe særlig viktig for kampen mot krisa, arbeidet i velforeninga osv?

Har den måten Harstad har brukt avisa på styrka innflytelsen til kommunistene og kamplinja der i byen?

Når det gjelder innrettinga av arbeidet de nærmeste ukene, så mener vi det må konsentreres krefter om å få opp løssalget (i aksjonsuka blir det også lagt mye vekt på å få inn abb. og få trekt uavh. med i KK-gruppene på ulikt vis) .

-For Trondheim må det gjøres en offensiv rundt hystandsen. De avd. som har fått oppgave i tilknytning til den må gi den god plass i sitt KK-arbeide.

-Helligsalget vil være den viktigste formen for helligavd. Ikke minst utifra at det vil fremme den kollektive stilen med oppgava. Slikt salg blir også viktig for arbeidsplasslag, sjøl om salg på jobben blir det viktigste for enkelte av kameratene der.

-Mobiliseringa til massekonferansen blir viktig for å trekke med uavhengige i KK-arbeidet. Medlemmer skal selvfølgelig stille på den, som om det var et medlemsmøte.

-avd. styret legger fram en nærmere opplegg for aksjonsuka, utifra en tillemping av distrikts-direktivet.

Tilslutt en utfordring om å kaste seg ut i diskusjonen om KK her i medlemsbladet, både med synspunkter på hva slags plass avisarbeide skal ha i arbeidet vårt, med erfaringer fra arbeidet osv.

Kamerat i DS

KAN VI REISE PAROLAS

"LÆR AV TACHAI"?

Bind V av Mao Tse-tung er eit oppkomme for dei som vil studere arbeidsmetodar. Ei av dei sakene Mao kjøyrer på meir enn noko i kampanjer og arbeidet med store oppgåver, er metoden med å "Lera av modellar"-eller "Typiske døme". Kvar folkekomune eller fabrikk er underlagt mykje dei same lovene for utvikling. Det krevs materielle resursar, ei politisk line, mobiliserte masser-det viktigaste- og andre saker. Mao seier då at dersom vi greier å løyse oppgåva ein plass må det og gå ann andre plassar. Når dei greide å utvikla det fattige og kriseramra Tachai, må det og gå ann å utvikla andre folkekomunar. Vi trur denne metoden og kan nyttast i partiet. Greier vi å løyse oppgåvene bra på ein fabrikk, kan lærdomane frå denne vera til stor nytte for andre plassar.-

Vi trur difor vi kan ha stor nytte av å propagandere arbeidet på ein plas som døme-som model. Sikkerheita set sjølvstøtt grenser for kva som kan seiast-men ein god del meiner vi det er mogeleg å ta med. Vi ber kameratane komentera spørsmålet om det er rett å nytta modeller i vår situasjon? -Vi meiner det er verdt eit eksperiment.

Vakk Vær på vakt mot dogmatisme.

Mao Tse-tung kritiserer sjølve tendensar til "kopiering". 4-banden krevde til dømes at alle Operaer i Kina skulle byggjast over same lesten som dei 9 modelloperaene. Dette sto i motstrid til lina om å la 100 blomster blomstre.-Kameratane må difor ikkje straks tru at det som seiast frå "Verket"-som vi kallar "modellen"-passar for dei. Det må og vera klart at Verket ikkje er ein modell i den forstand at plassen er sær framskreden. Den plasen vi har valgt er ein plass med mykje rønsler og med eit bra grunnlag for framgang. Vi må no freista gjera han til "Modell"!

KAMERAT FRÅ VERKET FORTEL OM MANGE ÅR MED HARD LINEKAMP.

Verket er ein mellomstor industriarbeidsplass i Trøndelag. Det har vore kommunistar der fleire år no, men klubbstyret dominerast av sosialdemokratar. Kommunistane utgjer den hardaste opposisjonen i klubben.

I kampen om klubben og heile det politiske arbeidet på plassen har det vore mykje linekamp og vi kan trekje mange lærdomer. Ein kamerat frå plassen starter serien frå Verket med å ta opp det han meiner er dei viktigaste lærdomane:

Vi hadde illusjonar om arbeidararistokratiet.

~~Dei~~ Førstninga på -70-talet var ei tid da illusjonane om arbeidararistokratiet fikk rik grobott.

I kampen mot momsens, EEC-kampen og støttearbeidet til ein streik ein annan stad i distriktet-sto arbeidararistokratane fram med ei raud maske. I einskapsfronten mot EEC var det fleire faglege leiarar frå DNA som gjekk mot EEC. Dei sto mykje fram i pressa og var ivrige til å diskutera. Disse folka støtta mellom anna ein times-streik mot momsens og ein timesstreik vi hadde mot EEC-medlemskapet.

Men-var disse folka progressive, folk som kunne ta kampen opp for folket sine interesser i klubben?-Vi trudde det. Vi trudde at dei som var "interessert" i politikk, kunne mykje o.s.b var dei progressive, medan massane som ikkje var aktive, som ga faen i å prate politikk, var "tilbakeliggende". Kor feilaktig denne analysa var viser at det var vi som alt i -72 kjørte opp han som sit som klubbformann i dag. Vi freista til og med å trekja han med i ein Raud F aksjon vi hadde. Eit anna grovt døme er historia om han som sit som foreningsfomann i dag. Han ble og kjørt opp av oss i si tid- ja vi trudde til og med så godt om han at vi ville ha han med på studiesirkel! Begge disse folka er arbeidararistokratar av verste slaget i dag. Sjølvstøtt kan vi ha ein skap med dei i ein skildsaker, men

i det store og heile-strategisk-  
må vi rekna dei til fienden.

Studiene av Lenin ~~xxx~~ om arbeidar-  
aristokratiet har lært oss å skilje  
mellom dei vi kan lite på og dei som  
står på leiinga si side.-

Men denne range lina spreide seg uta-  
for våre rekjer. Enda er det såleis at  
fleire av sympatisørane våre lar seg  
imponera og bløffa av radikale fraser  
frå pampar, medan dei lett kan prata  
nedsetjande om \* folk som gir faen  
og kallar dei "reaksjonære".

Kampen mot krisepolitikken i 75-  
lette seire-underv urdering av fienden.

Låg konjunkturen i -74/75 truga og p  
Verket. Vi var initiativrike og pressa  
klubbstyre til å arrangere møte om  
krisa. Dette fikk vi til gjennom  
press frå gruppemøter. Dette møte  
vedtok at Klubben ikkje måtte godta  
nokre permitteringer. Denne lina har  
seinere vorte ei slags generalline  
på plassen. Årsmøte støtta og dette.  
Klubbstyret kunne difor ikkje gå inn  
i tingingar med Direktøren om "hvem som  
skal permiterast".

Dette var ei tid med framgang for oss.  
Vi greide å k reise massediskusjoner  
om det lokale oppgjeret på hausten.  
Frå mann til mann gjekk diskusjonen:  
Kva skal vi krevja? Vi la fram eit  
krav som låg nære 50% høgre enn det  
klubbstyret sto for. Vi var da repre-  
sentert i klubbstyret.  
I voteringa på årsmøte-ei votering som  
var skriftlig-fekk vi meir enn 3 ganger  
så mange stemmer for det hardeste  
kravet.

Det var oppgangstider i -76, prisane  
hadde spist opp mykje av løna og folk  
ville slåss.

Folk hadde stemt på det hardaste  
forslaget, men ville dei streike for  
det? Her hadde vi dårleg grep på  
3-delinga av massen. Kor mange av dei  
som hadde stemt for vårt framlegg  
ville gå med i ein streik? Kva ville  
skje når fienden kjørte ut sin hets-  
propaganda? Slike spørsmål hadde vi ikkje  
tenkt grundig gjennom.

Eit grovt venstreavvik.

~~Da~~ klubbleiinga vart nedstemt nekta  
dei forhandle på grunnlag av vårt  
krav. Dei trekte seg og overlet opposi-  
sjonen å danne styre.

Dette var eit smart trekk av dei.  
~~Nå~~ No ville dei tvinge opposi-  
sjonen til å "ta ansvaret".

Her hadde dei sikkert samarbeid med  
direktøren og folka hans.

For da ~~xxxx~~ det nye styre la fram  
klubben sitt krav svara direktøren  
med eit tilbud på under 30% av det  
vi ville ha.- Her skulle sikkert  
massane vore tekne med på råd. Men  
opposisjonen hadde ingen taktikk.  
Det vart anten eller, treik vart  
foreslått før grunnen var skikkeleg  
moden for det og streikeforslaget  
tapte.

45% fleire stemte mot streik enn  
for. Vår leiar i klubbstyret hadde  
agitert for streik. Nå kjørte  
borgerpressa ut ei grov kampanje  
for å framstilla han som  
"ekstremist"-ein som ga blaffen  
i avtaleverket. I staden for å  
diskutera denne hetsen med folket  
i foreninga og mobilisera dei for  
si line var vi for raskt frampå med  
å si at "vi bøyde oss ikkje for  
hovedavtalen" (Ein tillitsmann kan  
ikkje oppfordra til streik om han  
held seg til hovedavtalen).-Bedrifts-  
leiinga og borgerskapet i byen-i  
samarbeid med LO-toppen-kjørte no  
den hardaste anti-kommunistkampan-  
jen vi har sett. Dette kom heilt  
uventu på oss. Stadig kom de med  
nye provokasjonar. Presset på oppo-  
sisjonsleiaren vart til sist så  
stort at han skreiv under på ein  
protokoll kor han lova å halda seg  
til hovudavtalen!

Vi vart slått heilt på defensiven.  
Her fækk vi sjå arbeidararistokrata  
ne frå deira verste side. Det vart  
ein viktig lerdøm.-

Venstreavviket hadde slått over i  
~~for~~ fullstendig høgre.

Korleis koma på offensiven att?

Det vart ei daudtid for opposisjonen.  
Vi vart "sur og lei".-

Men framfor I. Mai -77 fann vi ut  
at noko måtte gjerast. Her meiner eg  
at f vi var ute etter letvinte sigre.  
Det galdt å finna ei sak å "kjøra  
ut". Saka var ein løpeseddel med  
åtak på klubbleiinga om deira  
handsaming av krisa. Løpeseddelen var  
ikkje ein grundig dokumentasjon.  
Igjen undervurderte vi massen. Det  
skulle vera klårt at massane hadde

fått mykje misstillit til opposisjonen etter dei grove avvika vi hadde gjort. Difor skulle vi tatt særns nøye på det med dokumentasjon og ein fin form på løpeseddelen. - Men - det la vi for lite vekt på. Det å koma ut - vart hovudsaken. Det bra var sjølv sagt at vi tok kampen opp mot den lina nokre kameratar sto på etter nederlaget: Å ikkje gjera nokom. oss. - Men - veikskapen var at vi ikkje forsto at fienden meinte alvor.

Og - det fikk vi snart sjå. Løpeseddelen vart stempla som løgnaktig og provoserende og dei 3 som delte k han ut vart suspenderte frå klubben. - Vi fekk ein trøkk vi ikkje hadde rekna med. Mange progressive på Verket vart pessimistiske. Det nyttar ikkje. - 1. Mai vart det og tilbakegang frå året før.

### Vi måtte læra taktikk.

Det vart lite gjort i klubben med 3 viktige folk frå opposisjonen utelukka frå klubbmøta. Nå fekk vi læra kor viktig klubben er. Utafor vart vi fort på sidelina. Arbeidararistokratane kunne nytta talarstolen i sine interesser.

Kommunistane på plassen hadde eit langt møte om korleis dei skulle legje opp taktikken. Konklusjonen var: Vi må slå oss igjennom. Vi må få vedtak i gruppene og igjen tvinge saka opp på medlemsmøte.

M - massane var ikkje overbeviste om denne lina. Vi var for svake i gruppene til å få dei naudsynte vedtaka. Sjølv om folk ville ha oss inn, meinte mange vi hadde gjort feil med løpeseddelen og tykte vi kunne ta oss det grøvste. Etterkvart forsto vi kor vi sto. - Vi gjekk inn for ein retrett. Det var viktigare å vera inne i klubben, enn utafor, sjølv om vi utafor kunne vera "reine". Vi vedgikk i ein løpeseddel kva for feil vi hadde gjort og suspensjonen vart trekt attende.

### Vi er i framgang.

Opposisjonen i klubb<sup>en</sup> ~~styrka~~ var styrka. Samstundes har krisa skjerpa seg endå meir. Folket på plassen er meir og meir innstilt på at "noko må gjerast". Vi hadde politisk streik mot voldgifta og protesterte mot lønstoppen. Streik fikk vi ikkje her - truleg fordi vi undervurderte massearbeidet. Men - dette har vi ikkje oppsumert enda. Arbeidsplassen vår er igjen i fare. Det stiller store krav til taktikken og at vi har

lært av fortidas feil. Vi kan ikkje berre buse på, men treng ein langsiktig strategi, taktikk og eit grundig massearbeid. Og - vi skal heller ikkje gløyme å studera fienden sine planer. Vi kan vera viss på at dei har ein taktikk i denne situasjonen - ein taktikk for å avvæpna

Kamerat frå Verket.

i vårt distrikt. Oppgaven vi står overfor på hver enkelt arbeidsplass er følgende:

Hvilke tiltak skal vi sette i verk akkurat nå, for å ta vare på og videreutvikle de resultatene vi har oppnådd i arbeidet?

Svaret kan variere fra plass ~~til~~ til plass, men målestokken er den samme: Om vi har framgang eller ikke mht. det ~~ste~~ strategiske målet: Å vinne hegemoniet i arbeiderklassen.

Enok.

I septembernummeret av FK har ein kamerat sumert opp diskusjonane frå samarleiaren om krisa. Han reiser 8 saker som det er usemje om. Til dette nummeret av FK har vi fått ein innlegg frå ein kamerat som tek

krisa i dag at profitten vert for låg for kapitalistane-at profittrater er faklande, eller er det ei overproduksjonskrise? Redaksjonen har diverre funne det naudsynt å kutte nokså mykje av kameraten sitt innlegg. Vi yoner han kjem attende til neste nummere. Det vil òg koma eit motinnlegg.

Eg har mistanke om at partiet si analyse av krisa til nå er einseitig og dermed ikkje heilt korrekt. Hovedvekta i vår kriseanalyse blir lagt på dette med massane si begrensa kjøpekraft, men profitttratefallet og det Marx kalla overakkumulasjon av kapital blir avvist som medverkande faktor som skjerpar krise.

KAPITALAKKUMULASJONSPROSESSEN

Marx slår fast at den kapitalistiske produksjonsprosessen ber seg ut som ei lovmessig utvikling, nemlig tendensar til å investere stadig forholdsvis meir i daut kapital (maskinar/utstyr) enn i levande kapital (arbeidsfolk). Denne lovmessige utviklinga fører igjen med seg to konsekvenser: Den eine er at profitten fell, og den andre er at produksjonen av varer etterkvart blir større enn det marknaden kan ta unna. Desse to konsekvensane er to sider av same sak, og dei heng saman på mange måtar: Når marknaden blir for liten slik at meirverdien blir lig i varemassen ikkje kan bli avsett, verkar det negativt på profitttrata. Omvendt når profitttrata kjem under eit visst nivå, sluttar kapital-eigarane å kjøpa varer frå andre kapitalistar, dei seier opp arbeidsfolk. På den måten blir marknaden endå meir innskrenka og overproduksjonskrise skjerpa.

Vi tru er at desse to tendensane verkar saman, snart kan dei eine vera dominerande, snart den andre, snart kan dei verka heilt samtidig og gjensidig skjerpa krise.

At massane si begrensa kjøpekraft innafor kapitalistiske produksjonsforhold er ei sjølstendig krisearsak, står altså fast.

Det striden står om er om også profitttratefallet må trekjast inn for å gi ei fullgod forklaring på krise. Min påstand er at det er nødvendig og at det finst god dekning for dette synet hos Marx.

I tredje bandet av "Kapitalen", 13., 14. og 15. kapitlet, tar Marx for seg profitttrata sin fallande tendens. Spesielt i 15. kapitlet om dei indre motseiingane i lova tar han opp årsakene til dei økonomiske overproduksjonskrisene. Etter mi meining slår han her klart og eintydig fast at profitttratefallet har betydning for utviklinga av krisene. Eit sitat skal her trengjast fram som sannkjenner denne påstanden:

"På den andre sida er profitttrata den kapitalistiske produksjonen sin spore, og ho fell blir mykje sjølstendige kapitalar danna saktare og det (profitttratefallet) står på den måten fram som eit trugsmål mot utviklinga til den kapitalistiske produksjonsprosessen; Overproduksjon, spekulasjon, kriser og kapitaloverskot ved sida av befolningsoverskot kjem som ei følgje."

PROFITTKRISE?

Er det massane si begrensa kjøpekraft i Norge som er årsak til krise her i landet?

Saka er vel heller den at det har vore eit sterkt etterspørselspress etter konsumvarer i lange tider og at me har måtta importera mykje av dei.

Krise i Norge gjer seg vel i stor grad gjeldande sektor I (Investeringsvaresektor)

For å auka både profitttrater og profittmasse blir det derfor nødvendig å kutta ned på lønsdelen og driva gjennom hardhendte struktur-rasjonaliseringar.

# Studiebok med fakta, opplysninger, debatt, og nye Marx-oversettelser

– Regjeringas politikk er å velte byrdene av den kapitalistiske krisa på arbeidsfolk. Lønnsnedslag og sparebudsjetter kjenner vi igjen fra 20-åras Norge. All erfaring viser at dette ikke trykker arbeidsplassene, som det heter i propagandaen, men tvertom også øker arbeidsløsheten.

Det er Sigurd Allern som sier dette til Klassekampen. Sist fredag innleda han til diskusjon om krisepolitikken i Studentersamfundet i Oslo mot Per Kleppe og Pål Kraby. Fredag kveld skal Sigurd Allern innlede til debatt om statsbudsjettet på et møte som arrangeres av opplysningsutvalget i AKP(m-l) i Oslo. Klassekampen har bedt han om en kommentar til den nye studie-boka om økonomiske kriser som nå utgis av AKP(m-l).

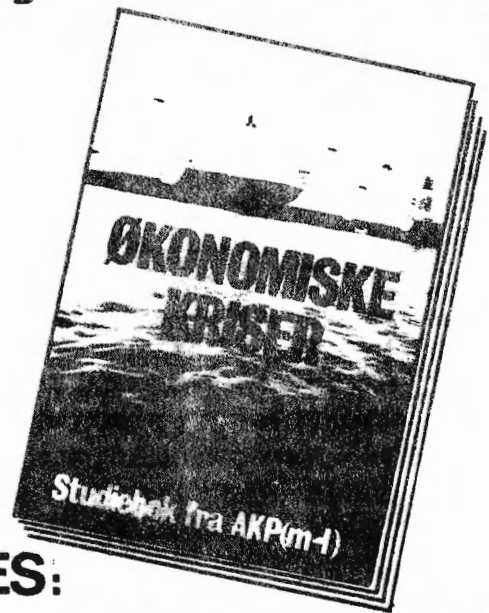
– Jeg syns denne boka er blitt ei svært verdifull material-samling. For det første inneholder den utdrag fra Karl Marx og Friedrich Engels analyser av årsakene til de kapitalistiske krisene. Her syns jeg særlig det er grunn til å nevne endel korte, men viktige utdrag fra Marx arbeid *Teorier om merverdien*. Såvidt jeg veit er det første gang disse utdragene er oversatt til norsk. I dette materialet er det særlig krisenes karakter som overproduksjonskriser som blir klarlagt.

En annen styrke ved boka er at den inneholder både fakta og debattstoff om den nåværende krisa. Noe av dette stoffet er opptrykk av artikler fra Klassekampen. Men det er også tatt med artikler og kommentarer fra regjeringa sjøl, NAF, «NKP» og SV. Dette øker bruksverdien av boka og stimulerer til debatt. Tenk bare på alle de statssekretærene og LO-funksjonærene som nå kommer rennende rundt for å forsvare regjeringas krisepolitikk med stresskoffert og dokumenter. I studie-boka finner du både argumentene de bruker, faktiske opplysninger og AKP(m-l)s syn på den borgerlige og opportunistiske krisepolitikken.

– Kan nevne et politisk spørsmål som du syns boka tar spesielt godt opp?

– Det må være myten om at «kostnadseksplosjonen», les lønnsutgiftene, er årsaken til markedsproblemena. Her kan en finne stoff både i materialet fra Marx og Engels og konkrete,

## Rykende aktuell!



LES:

# ØKONOMISKE KRISER

Studiebok fra AKP(m-l)  
Kr. 42,-

AKP(m-l) har starta studie-kampanje. Les og studer boka «Økonomiske kriser», 140 sider, A4-format, 42 kroner.

aktuelle artikler som viser at arbeidsløsheten er det mangedobbelte i de landa som virkelig har lyktes i slå ned lønna. Det er ikke kostnadsnivået, men overproduksjonen i forhold til massenes kjøpe kraft og markedet som er årsaken til de kapitalistiske krisene.

Det er kanskje sjølsagt å si at denne boka bør være obligatorisk for medlemmer av AKP(m-l).

Men jeg håper at den vil bli kjøpt og studert også av mange andre, sympatisører som politiske motstandere, slutter Sigurd Allern.

## STUDIEKAMPANJE OM ØKONOMISKE KRISER

# FAGLIG DEBATT: STRATEGI ↔ TAKTIK

## HVA ER VÅRT STRATEGISKE MÅL ?

Når Stalin snakker om strategiske etapper (s.56-57 i "Spm. i Leninismen") stiller han først opp det strategiske målet for etappen det gjelder. (Derneft hovedkrafta og reservene, retning for hovedangrepet og tilslutt plan for oppstilling av kreftene.)

Hva særmerker den ~~a~~ etappen arbeiderklassen i Norge befinner seg i nå?

- 1) "Rolige tider" over relativt lang tid.

DNA klarte å rive til seg hegemoniet i arbeiderklassen etter 1945, og har sørget for relativ "klassefred" under demagogiske paroler som "gjenoppbygging av landet", "vekst og velstand" ol.

- 2) Supermaktene truer verden med krig.

Norge blir meget sannsynlig dratt inn i krigen. Faktorene for verdenskrig øker mer enn faktorene for revolusjon i Norge.

- 3) Partiet er stiftet.

I løpet av de siste 10 åra har det lyktes oss å bygge opp et nytt kommunistparti som allerede idag spiller en betydelig rolle i den klassebevisste delen av proletaria-tet.

Ut fra dette vil jeg hevde at det strategiske målet i den nåværende etappen av revolusjonen må være å vinne den politiske ledelsen i arbeiderklassen.

Idag leder vi opposisjonen i arbeiderklassen i det store og det hele. DNA har enda det politiske hegemoniet. Målet vårt må være å rive dette ut av hendene på DNA-ledelsen.

Menes med dette at vi skal vinne hver eneste arbeider for væpna revolusjon og proletariske internasjonalsisme? Nei, ikke nødvendigvis, men at ~~vi~~ arbeiderklassen i det store og det hele følger partiets paroler. (Jfr. proletariatet i Russland 1917 sitt forhold til parolene "Fred, brød, jord".)

Menes med dette at hovedoppgaven er å vinne styreverv i fagbevegelsen? Igjen nei. Vi tar som eksempel en forening med 150 medlemmer:

- 1) Årsmøtet med 10 frammøtte velger et partimedlem til sekretær. - eller srolig på plassen.

- 2) Årsmøtet ~~med~~ med over 100 frammøtte velger med knapt flertall et sosialdemokratisk styre foran våre kandidater. Stor bevegelse på plassen.

I det siste tilfellet er vi nærmere det strategiske målet. Å vinne styreverv er ikke noe strategisk mål i seg sjøl, men det vil nesten alltid være av stor taktisk betydning, og slik tjene det strategiske målet. Samtidig er jo styreverv en naturlig følge av framgang mht. den strategiske målsetninga.

"Å gå så langt ut på vannet at isen sprekker".

I dette legger jeg den taktiske feilen å ikke ta godt vare på den framgangen som grundig fagligarbeid har resultert i, men drive på så langt foran medlemsmassen at man får den imot seg, istedetfor for seg eller velvillig nøytral.

Som et tenkt eksempel kan vi ta en plass der ca. halve arbeidsstokken er imot lønnsstoppen, der vi går inn for streik 2/10, mens klubbstyret fastsetter møtedagen til 3/10:

- 1) Vår kamerat tar initiativ til å kreve medlemsmøte før 2/10, starter underskriftsliste. Klubbstyret pisker opp stemninga mot vår kamerat fordi han "bråker om småting". Resultat: Kanskje møte før 2/10, men ingen uttalelse mot lønnsstoppen.

- 2) Vår kamerat bruker tida til grundig agitasjon, sikrer mobiliseringa til møtet 3/10, og uttalelsen mot lønnsstopp går gjennom (kanskje også politisk streik på et seinere tidspunkt.)

Stalin sier at taktisk ledelse ~~er~~ består "i ethvert gitt øyeblikk å finne det spesielle ledd i ~~utviklings~~ utviklingskjeden som sikrer et fast grep i hele kjeden, for å kunne skape forutsetninger for å oppnå strategisk framgang". (s.64, "Spm. i Leninismen")

Akkurat dette siste er det etter min mening syndet mye mot nettopp

Fort. s. 6

# - 10 - FAKTA OM KRISA

## ER DET LØNNINGENE SOM KNEKKER KAPITALEN?

Borgerskapet snakker for tida om KOSTNADSKRISE. Hva mener de da? - De økte rentekostnadene, økte innkjøp av råvarer? Økende avskrivninger fordi kvaliteten på maskinene er så dårlig? - NEI - for borgerskapet er kostnadskrise identisk med LØNNINGENE!

I denne spalten skal vi se hva lønningene egentlig betyr for bedriftenes kostnader. Kilden er Statistisk Sentralbyrås Regnskapsanalyse som bygger på materiale fra 1972. Hovedsaken er ikke særlig endra siden den gangen.

### Hvilke utgifter har en bedrift?

De viktigste:

|  |     |
|--|-----|
| 1. Div. innkjøp, råvarer m.m   | 56% |
| 2. Lønninger, godtgjørelser  | 20% |
| 3. Adminutgifter   | 6%  |
| 4. Avskrivninger   | 4%  |
| 5. Renteutgifter   | 3%  |
| 6. Andre utgifter - pensjonsutgifter, forsikringspremier, gaver, kontigenter + diverse | 10% |
| 7. Skatter, avgifter   | 1%  |

-----  
100%

Som det framgår utgjør lønningene 20% av utgiftene i gjennomsnittsbedriften. 80% er andre utgifter!

Lønningens andel varierer en god del fra bransje til bransje. I Grafisk Produksjon er lønnsandelen oppe i 32% mens den for produksjon av "Ikke jernholdige metaller" er nede i 10%.

### Hvor går overskuddet?.

I Regnskapsanalysen kommer det fram at utvalget bedrifter som er med har samla ~~utgifter på 32 milliarder kroner~~ på midler til disposisjon for året på ca. 1 milliard. Av dette utgjør det de kaller "Nettooverskott" 200 millioner. Det disponibele ~~utgifter på 32 milliarder kroner~~

|                              |       |
|------------------------------|-------|
| brukes da slik:              |       |
| Utbytte                      | 20%   |
| Skattefrie fondsavsetninger  | 10%   |
| Avsatt til andre fonds       | 48%   |
| Oppskrivning av aksjekapital | 20%   |
| Annet                        | 2%    |
|                              | ----- |
| Sum                          | = 100 |
|                              | ----- |

-Hvem er det som akkumulerer kapital i Norge?

Norsk industri klager over at de ikke greier å "legge seg opp penger" for å klare investeringene. Det sies at egenkapitalandelen er liten. - Men er det arbeidsfolket som stikker avg med penga?

Nei - i Norge er det staten som sitter med stadig større del av kapitalen. Dette er et av trekkene ved statsmonopolkapitalismen. Staten trekker inn kapital ved:

Moms - 20% av all omsetning  
Direkte skatter  
Avgifter  
Skatter fra bedriftene  
Tollinntekter  
Renteinntekter  
M.M.

Gjennom dette trekker herskerklassen kapital ut av arbeiderklassen og bedriftene for igjen å disponere det for og dele det ut til de aller største. I 1977 gikk 70% av ~~alle~~ alle investeringer til Hydro og Statoil!

Den lønnsandelen som deles ut til arbeidsfolket på 20% reduseres kraftig når staten har tatt sine 30%. I virkeligheten beholder arbeidsfolket bare 10-15% av bedriftens Utgifter.

Så - SKYLD IKKE PÅ LØNNINGENE!

# KRITIKK:

Lønnsstoppen - og det åpne møtet.

Etter at rundt 30.000 arbeidere hadde streiket mot lønnsstoppen (av det tre arbeidsplasser i Trilag), var det åpent møte her i byen, arr av NOSO og klubben ved Lilleby.

Møtet samla 120-150 folk, noe som var skuffende lite, både for partikameratene som jobba med møtet, de uavhengigesom var med, og ikke minst for de streikende pol-arbeiderne som hadde mobilisert til møtet.

Bortsett fra den demoraliserende effekten et dårlig oppmøte har, fungerer slikt som ei direkte oppmuntring til myndighetene og som en hæsko for det videre arbeidet. Eksempelvis var det planlagten resolusjon fra møtet som ei rettesnor for arbeidet framover, men lufta gikk jo unektelig mye ut av ballongen.

Det er ikke grunn for noen å moralisere. Vi sjøl (på Lilleby) hadde ikke mobilisert vesentlig bedre enn de fleste. Videre har dårlig og sein annonsering mye av ansvaret.

Men stikkprøver viser at kamerater har prioritert andre (og mindre viktig saker, samt at få har lagt om planene i retning møtet. Jeg trur at vi å trekke ihvertfall to lærdommer av dette:

1. [Redacted]

Partikadrene er nøkkelleddet for massemobilisering. Derfor kan det bety stor skade dersom kaderen ikke svinger seg rundt.

2. På tross av dårlig og sein annonsering, er det en tendens til byråkrati når vi ikke griper dag og time ved slike anledninger som denne, som direkte angår hovedoppgava til partiet.

[Redacted]

kamerat på Lilleby.

## KOR VART DET AV NATO-DISKUSJONEN?

Etter innlegget mitt i juli-FK har det vorte stilt i diskusjonen om NATO. Eg tykkjer dette er rart. Sommarleirane syntte at motseiingane er mange og tildels store - dei vart vel ikkje løyst alle saman? Og avdelinga som hadde sendt inn ei oppsummering av ein diskusjon (som sikkert har vore halde før ferien - men likevel...) til augustnummeret, har ikkje diskusjonane på leiren inspirert nokon av dykk til å drive diskusjonen vidare?

Og du, Hiawatha, du har enno ikkje svara på spørsmåla eg stilte deg i juli-FK! Det syns eg du bør gjere! Og har du endra syn så er det på sin plass med ein liten sjølvkritikk.

Denne diskusjonen er viktig! Han handlar om styrketilhøvet mellom dei to supermaktene, om korleis vi skal kjempe mot dei og taktikken vi skal bruke. Derfor må vi utvikle han vidare.

Tambarskjelve

## NATO ut av Norge 3.

(svar fra Hiawata til bl.a. Tambarskjelve og Jens.)

1. Litt om sjelve debatten.

I 1902 skreiv Lenin Hva må gjøres? Brennende spørsmål for bevegelsen vår. Som motto for boka valgte han et sitat fra den tyske arbeiderlederen Lasalle (som seinere viste seg å være en forræder, men det er ei anna historie.).

"Partikamper gir et parti styrke og gjør det levende, og det største beviset på at et parti er svakt, er at det flyter ut og zangler klare skillelinjer. Et parti blir sterkere ved å rense seg sjøl ..."

Et utmerka sitat! Den NATO-debatten som herjer Fram Kamerater nå for tida er en god ting, den er et eksempel på AKP(m-l)s styrke. Men, det er noen svakheter ved debatten som jeg gjerne vil understreke:

Hvor er partiledelsen? Dette er ikke en hvilken som helst debatt, men en debatt av stor strategisk betydning der partiet i Trondheim (sikkert andre steder også) på noen av spørsmålene er delt i to. Jfr. avstemminga på sommerleir I på Stølsvang om kampen mot supermaktene. Spørsmålet om Nato som hovedparole I. mai delte noen av brigadene omtrent i to. Jfr. også det som skjedde på stiftelsesmøtet til FFF i år der Natoparola fikk flertall. De bør snart oppsummere debatten så langt og si fra hvor de står. Så viktig er nemlig denne debatten.

2. Einar Tambarskjelve.

Beklager, kamerat Einar. Jeg opprettholder kritikken min av deg, når det gjelder det prinsipielle. I det konkrete skal jeg gi deg rett: Du sier ikke at alle kamerater som er uenige med deg "fungerer som agenter for sosialimperialismen". Bare de som ikke deler ditt syn på I. mai-parola om det sørlige Afrika. Rett skal være rett. Dermed går jeg ut fra at du ikke mener jeg "fungerer som agent for sosialimperialismen" når jeg gjerne ville ha med NATO ut av Norge som hovedparole I. mai. Eller hva? Kjære kamerat Einar, jeg oppfordrer deg til å studere dette Mao-sitatet:

"Vi må heller ikke sette merkelapper på folk vilkårlig. Noen kamerater er henfalne til å sette merkelapper på folk for å øve press på dem. Straks de begynner å snakke, begynner merkelappene å svirre, og folk blir så redde at de ikke tør snakke. (...) Vi går inn for at vi ikke skal slå begjærlig ned på folks feil, ikke sette merkelapper på folk og ikke slå på stortromma, slik at folk ikke blir redde og tør snakke". (Tale på en utvida arbeidskonferanse i KKR samm. enkalt av sentralkomiteen i KKP. 30. januar 1962)

13

### 3. Tambarskjelve slipper ei stor, skabbete katt ut av sekken.

Så til hovedsaken. Det var som jeg frykta. Noen kamerater er mot parola Nato ut av Norge! For hva sier ikke Tambarskjelve i FK for juli -78:

"For min egen del meiner eg at ei ein-sidig oppløysing av Nato vil vere feil fordi det vil styrke Sovjet kraftig." (Jens sier noe lignende i FK for juni-88)

Javel!

Jeg er for norsk utmelding av Nato, ensidig norsk utmelding om nødvendig. Det er utmerka om andre land gjer det samme (Italia eller Danmark eller hvem det måtte være), men det er overhode ingen forutsetning. (Hvorfor vi bør komme oss ut prøvde jeg å begrunne i FK for mai -78. Her blir det ikke plass til å utvikle den argumentasjonen.) Men det mener altså ikke Tambarskjelve (og Jens). De er mot parola Nato ut av Norge hvis den ikke betyr alle land ut av Nato og hvis den ikke kobles sammen med ei parole om oppløsning av Warszawapakta.

Javel, javel!

Jeg tror vi har kommet fram til noe av kjerna i denne debatten. Det står en mot-sigelse i partiet om norsk Natomedlemskap! Tambarskjelve (og Jens) er for norsk Natomedlemskap så lenge ikke begge militærblokkene oppløses samtidig. Dermed må de være mot parola Nato ut av Norge. For den kan ikke forstås som ei parole om å ødelegge begge militærblokkene.

Så er med andre ord ikke dette en diskusjon om det var riktig å reise Nato ut av Norge som hovedparole 1. mai. Der er blitt en diskusjon om det var riktig å reise den i det hele tatt.

### 4. Utenrikspolitikk og innenrikspolitikk.

I FK for mai -78 skriver Tambarskjelve:

"Eksemplet NATO.

Kina har ei grei haldning til EEC (er vel en trykkfeil? Skal vel stå NATO? Hiawata). For det første er dei prinsippielt mot både Nato og Warszawapakta. For det andre er dei mot ein-sidig oppløysing av Nato, fordi det vil gi sosialimperialismen enpne militære fordeler."

I FK for juli -78 gjer Tambarskjelve denne analysen til sin egen og sier han altså ikke lenger "bare" Kina) er mot ein-sidig oppløsning av Nato.

Med Folkerepublikken Kina (9 600 000 kvadratkilometer og 800 millioner innbyggere) i ryggen tror Tambarskjelve han er på trygg grunn. Det er han desværre ikke. Han gjer den tabben revolusjonære her i landet har brent seg på før. Han for-veksler en sosialistisk stats utenrikspolitikk med linja til kommunistpartiene i andre land. Hvilken tabbe var det ikke av NKP i 1939-40 å basere seg på russiske avisartikler istedenfor å analysere sjøl! Det var ikke-angrepspakta Sovjet-Tyskland og de følgene den måtte få for den russiske prpagan-daen som



**11. September.**

I dag markerte vi vår solidaritet med det Chilenske folket. Resultate på 350 var ikke verst, om vi ser det på bakgrunn av hvor få som hadde fått handfaste opplysninger om arrangementet. Jeg har mange tankekors etter denne dagen.

1) Hvorfor prioriteres 11. sept. ned til omtrent 0? Ja, for det er omtrent 0 når alt arbeidet overlates til Chilekom. som består av noen få personer. Når partiapparatet ikke brukes, når folk vil klistre plaka terog ikke finner noen på partikontoret.

Argumenter jeg hører er følgende:

a) Vi arrangerer demonstrasjon av taktiske hensyn, når revisjonistene har tog, kan ikke vi være dårligere. Dette syns jeg er tynt, klart vi skal ha taktikk, men taktikken har sammenheng med vår vurdering av en sak. eks. Sjøl om K.U. har kjørt opp kampen mot arbeidsledigheta i 1 1/2 år nå, har ikke vi gjort det samme. Vi har jobba med et sted å være mot politivold og som viktigst.

b) Vi trenger ikke sette inn noe særlige krefter på 11. sept. og kampen mot U.S.A. imp. Folk er allerede i antiimp. bevegelse etter 21. aug. Dette mener jeg er et skummelt argument. Det er ikke sann at om vi jobber bra mot den ene supermakta, kommer folk automatisk sigende mot den andre. Begge supermaktene må bekjempes særegent, sjøl om det er viktigst å avsløre og bekjempe U.S.S.r.

c) Inreressen for Chile er så laber. Ingen grunnlag for svære aarr. ment Usa er på retrett osv. Dette er et usant argument. 11. sept. gjorde innt rykk på mange, ikke bare på revisjonistene.

I dag skjer det mye, både blant undertrykkerne og de undertrykte i S\_-Amerika. I forbindelse med VM i fotball så vi at folk, trass fotballinteressen brøy seg om det råttne regimet der

Dessuten, har den progressive bevegelsen funnet at en sak er viktig har vi klart å skape bevegelsesjøl om interessen har vært liten i starten.

Jeg synes 11. sept. er viktig og bør markeres fordi.

a) Det er viktig at folk lærer av de negative erfaringene chilenerne hadde med Allendes veg.

b) Chile er et eks. på den råde fasistundertrykkinga i hele s-amerika. Anti-fasismen står sterkt i Norge.

c) I Chile styrkes motstandskampen idag (sultestreiker, streiker, 1. mai o)

d) Mange eksilchilenere bor i Norge. Vi har plikt til å vise dem at vi ikke glemmer.

- d) Solidaritet med Chile er en del av kampen mot supermakta USA.  
 2) En annen sak som ikke går spesielt på Chile er folks holdninger til solidaritetsarr.

11. sept. var det tog og møte. Det var 350 i tog 100 på møte. Sånn har møtet vært og på andre solidaritetsarr. eks. I vår da det var 35stk på et møte der enrepr. fra al fatah talte. Det er klart at mobilisering er for dårlig, at sånne møter ofte er særst trege lange og amatørmessige men..... Jeg lurer på hvor djupt solidariteten stikker. Mange benytter sånne dager til å stikke på kino ol. Før når sv ikke stilte på arrangement fordi de skulle ha møter osv, kritiserte vi dem. Vi trudde ikke på ders arlige vilje til å tjene folket. Hva er det vi gjør? Er det ikke bare formelt å gjennomføre borgerplikta å så forsvinne. Det virker demoraliserende, særlig når en har fått hit representanter for et kjempe stort folk. Folk som ikke stiller på slike møter oppfordres spesielt til å svare.

3) Jeg lurer også på politikken på Chilearr.

Hvorfor har ikke vært arr. med parole om å bryte de diplomatiske forbindelsene med Chile.

Hvorfor har ikke vært appell en appell som gikk på betydninga av å styrke MAPU? Hvorfor tar den ikke mere på den breie motstandskampen i Chile?

Håper vi får en diskusjon på mine tankekors som jeg vet også andre lurer på.

KLARA.

*Forts. fra side 7:*

Eg trur difor det er rett å sjå på lønnsstoppen nå som uttrykk for at kapitaleigarane sit i saksa og må auka profitttrattene, og ikkje som uttrykk for at dei er dumme og sagar over den greina dei sjøl sit på ved å redusere etterspørselen.

Såka er vel den at blomane fell av same kva dei gjer, som kinesarane seier. Ei senking av løna ville minka massane si kjøpekraft og skjerpa krisa på den kanten medan ei auke i løna vil føra til sterkar profitttratefall (alt anna likt) og skjerpa krisa på den kanten.

Sanninga er den at ikkje noko anna enn ei sterk ...?...krise med masseødelegging av produksjonsmiddel og varer kan bringa økonomien på fote att.

Konklusjonen min er at me ikkje kjem utanom profitttrata i kriseanalyse vår. Fordi om revisjonistane også legg vekt på profitttrata, må ikkje me kasta barnet ut med badevatnet i kritikken av dei.

ARNE

## 21.AUGUST-PAROLANE EIN GONG TIL.

(Svar til "Aktivist" side 8 i 18 august).

Eg er ~~samd med~~ "Aktivist" i det han seier om at partiet har strekt seg langt & år i høve til i fjor. Men det er ikkje det same som at alle ~~uttrykte~~ feil er utrydda, slik som "Aktivist" tykkjest står for.

Vi må halde fast på det viktigaste 21.august når plattform for neste år vert diskutert: Sovjet ut av Tsjekkoslovakia - - solidaritet med det tsjekkosllovakiske folket. Som kommunistar har vi andre poeng å fortelje folk her i landet i samband med denne dagen, både om vegen til sosialisme, om den fascistiske supermakta Sovjet og om USA-imperialismen. Men desse poenga treng vi ikkje nytta solidaritetsfronten, 21.august-komiteane el er kva vi no val å kalle dei, - som talerøyr for å få fram. Og vi ønsker heller ikkje å gjere det, av di det snevrar inn fronten. Til å få fram alle dei poenga som vi kommunistar meiner er viktige har vi for det første vår eigen partipropaganda gjennom dagsavisa vår, og for det andre har vi tusenvis av medlemmar og sympatisörar som driv ~~gjøretarbeid~~ i fronten og har full frifom til å diskutere alle dei poenga som fronten si plattform ikkje kan ~~ne~~ nemne.

1. Ta til dømes parolen "Mot all aggresjon frå Sovjet og USA". "Aktivist" innrømmer at det er taktikk å ha med ~~USA~~ USA for å slå fast at vi ikkje er haleheng til ~~USA~~ Carter og co. Men må vi vere for USA når vi er imot SOVJET? Nei. Og er det så færlig om bresjnevistane i NKP angrip ei bresid 21.august-markering? Er det ikkje berre bra at fienden går til åtak? Eg meiner enno at denne parolen legg opp til å trekke inn ei sak som er ute på sidelina av solidaritetsfronten. I 21.august-arbeidet lokalt fekk vi med i komiteen ein kar som tykte dette smaka partipolitisk utnytting av dagen, a la SV sin stalinismeparole. Eg er samd med han.

2. Ta til dømes parolen "Støtt de øst-europeiske folkenes kamp for frihet, demokrati og sosialisme". Dette er ein parole til støtte for sosialisme, ikkje berre til retten til å kjempe for sosialismen, slik "Aktivist" dempar det ned til. Om ein meiner rett til å kjempe, så må ein skrive det og ikkje noko anna. "Grunnlaget må støtte kampen for sosialismen i Øst-Europa", skriv SKAU i "Endring av direktiv om 21.august 1978", og det gjer denne parolen. Kvifor er parolen med? Av di partiet vil hindre at 21.august vert nytta til å angripe sosialismen. Men det må vi vel klare å hindre ~~at~~ sosialismen vert nemnd i solidaritetsfronten si plattform. Egen partipropaganda og munnleg agitasjon klarer det betre, trur eg. Og attpåtil snevrer det ikkje inn fronten .

Vi ønskjer å ha med folk i solidaritetsfronten utan omsyn til kva dei meiner om sosialisme eller ikkje i Tsjekkoslovakia. Eg er heilt sand med leiaren i Klassekampen onsdag 23.august: "Det store flertallet av de som gikk i Høyres og SV-ledelsens tog må uten tvil regnes med til motstandsfronten". Og dei høyrer med til fronten sjølv om dei måtte meine at det i dag er ei eller anna form for sosialisme i Tsjekkoslovakia. Ved å dempe ned 21.august-plattformen på dei punktene eg meiner ho var innsnevrande i år, er eg overtydd om at vi får med mange fleir i tog neste år.

Jon.

# KRITIKK:

TRONDLAGSPARTIET HAR PRIORITERT BONDEPOLITIKK FOR LAVT

Bønder har lagt fram problemer i FK men fått alt for liten hjelp av partiet.

Uenigheter om klasseanalyse av bønder. DS innkalte en konferanse for avløsere og bønder som var ekstern. Klasseanalysa var et underordna punkt. Det var en flott avløserkonferanse, men mange syns nok klasseanalysediskusjonen var for vanskelig, mange uavhengige var ikke motivert nok og jeg mener den vanskelige diskusjonen bør tas internt i første omgang. En fra konferansen oppsummerte klasseanalysediskusjonen og sendte brev til en som DS satt til å følge opp og sende til Røde Pane. Det har ikke skjedd, og dermed er uenighetene om mellombønder ikke kommet nærmere avklaring ett år etter.

Jeg er glad om det har vært mange bondeinnlegg i FK, har det vært liten respons på de problemene som er reist, og jeg kan ikke skjønne at FK kom med noen oppsummering av bondediskusjonen som de lovte i hvert nummer i fjorhøst. Videre syns jeg at partiet burde ha laga en sammenfatning av traktoraksjonen i Verdal, hvorfor ble den aldri noe av? Vi som prøver å få til noe sånt andre steder kan sikkert lære noe av Verdal.

For Trøndelagspartiet skal lage årsplan, bør det lage en plan for bondepolitikken og. Folk har skrevet til Bondeutvalget, men aldri fått noe svar på om de har noen plan på å utvikle bondepolitikken. Siden B.utv. er så langt unna og det fins mange bønder i distriktet syns jeg DS bør ta på seg oppgava, ta initiativ til at partiet får en riktig klasseanalyse av bønder, et langsiktig bondeprogram og taktiske retningslinjer for arbeidet i bondelag før landsmøtet høsten 79.

Noen metoder kan være å holde intern bondekonferanse, sikre at den blir oppsummert skriftlig, og at noen får ansvar for at det organiseres en diskusjon i et blad, og at de følger opp det de blir satt til.

BondeVenn

TIL FK,

AKP KONJUNKTUR ØKONOMIKAMPANJE

produksjons-  
 Dette er penger som  
 vi må ha for å gjelde og løse utgifter fram til jul. Det er  
 penger som vi trenger for å holde KP flyende - denne innsamlinga vi  
 ikke har startet med ettersom vi i '79 i tillegg til gjelda  
 sentralt, så har også de fleste større Elektrisk store store gjeld. For  
 Trøndelag er denne gjeld 15 000 kr. Målinga for innsamlinga i Trøn-  
 elag er 10 000 - 15 000 kr. Målinga vi har sendt ut til  
 gruppene blir rundt 10 000 kr. Målinga oppfordret vi gruppene om å prøve  
 å høyne beløpet.

(Bladen har skrevet slik og med veldig økonomi, men denne bladet er  
 ikke med i innsamlinga. Det er som gruppene får fra Kvinnefr  
 er konferansen del av kostnad.)

Sittesjefen har sagt at alle innsamlinga er faktisk små-  
 mål og vi må ha et mål for det. Det gruppene kjøper for å oppføl-  
 målinga er det samme som i '79, uventet.

Reaksjonen vi har fått fra mange grupper og deres målet-  
 tingene og kommentar til leder kritikk av landstyret. Undersøkelser  
 viser at flere steder er det kommunisistene som gir i spissen for den  
 harde kritikken. Men det kritikk skal knes, men vi ønsker at  
 kritikken skal være konstruktiv. Det er ledere som skal forstå hvorfor  
 dette er så vanskelig, og grupper diskuterer hvilke politiske feil dette  
 gjenspeiler og hvordan et skal gjøre å rette opp situasjonen.

Jeg skal nevne også på kritikk som jeg mener er helt feilaktig. Denne  
 kritikk som kommer med at hvis ikke NS legger fram et fullstendig  
 program med alle tillegg i ordet, så må de mistenkes for økonomiske  
 misligheter, og grupper vil verdsatte å stille mistillitsforslag på et  
 eksternt møte.

Sluttkritikk er et bilde for å politisere og kaste fronten. Vi må greie  
 å bevare enheten og løse denne spørsmålet i fellesskap. Her har kommunister  
 et spesielt ansvar - kritikken må føre til enhet, ikke til splittelse.

Til slutt har jeg sagt til å nevne et aks. som viser at det er lett å  
 få økonomiske vanske til KP, i har hatt beddely på arbeidsplassen vår.  
 Nesten alle som ble spurt kjøpte ledd og på 3 dager solgte jeg ca. 100  
 ledd til KP. Jeg er nok ut på arbeidsplassen, og dette ble en  
 kjøpefinansiering til å diskutere KP med alle på jobben. De fleste  
 mente at KP er for gammel kvantitet - og det gjør alltid godt å høre!  
 2 stk. vilke også bli med i KP-grupper for å bli bedre kjent med fronten.  
 Nå som også jeg har lytt til å kjøpe ledd, var at vi hadde trukket  
 ut vinnerleddet og fremmede og folk fikk selv kontrollere på ei liste  
 om de hadde vunnet.

Til alle kommunister i KP-grupper: vær oppmerksomme og dristige i  
 innsamlinga, kjøp for at grupper di skal nå målinga.  
 Kvinnene trenger KP - det er vårt ansvar at KP skal eksistere også i  
 framtida.

Medlem i KP/BS.

## HVORDAN HAR KVINNFOKKA DET I PARTIET?

Jeg har ikke gjort systematiske undersøkelser eller kan slå i bordet med tall, men har hørt, sett og snakket med en del kvinnelige kamerater om noen av problemene de har. Noen eksemplere:

1) Dårlig skolert. Flere har vanskeligheter med å forstå utviklinga i Kina og Linas utenrikspolitikk og er frustrert. Kvinnfolk, spesielt de med unger og familie, får skjelden rydda plass til studier.

2.) Almen frustrasjon. Nye bra kvinnekader "stopper opp" når de får etablerte forhold og unger. Det blir konflikter på grunn av arbeidsdeling i hjemmet og mange kvinner føler presset på at det er mora som skal ta seg av ungene og være mere hjemme. I noen tilfeller har dette ført til utmeldinger eller tanker om dette har blitt lufta for andre kamerater. Det mest utbredte er en praksis som putter kvinnene i annen rekke, ikke stiller seg så store mål og at mennene er viktigere og flinkere? Mange føler at denne type problemer nytter det ikke å ta opp i avdelinga. Avdelingsstyrene gjør lite undersøkelser på dette. Vi vet at mange kamerater strir med familieproblemer, det er separasjoner og skilsmisser. Det gjøres lite med dette og ofte går de i fra et forhold rett over i et nytt uten å ha lært eller korrigert feila som var årsaken til at det forrige gikk i stykker.

3) Ungkarsskvinnen, er det en løsning? Utifra erfaringer er det en del kvinner som har utvikla (mer eller mindre) ideer om at det nytter ikke å etablere et forhold slik at det kan bli en kampanhet. Det tar for mye tid og krefter og vi kommer til å stagnere politisk. Mannfolk er håpløse og unger tar tid. Det er ikke daghjem og verden er urolig. Slike ideer mener jeg er feminiskiske, men kan forstå at de utvikles dersom vi ikke tar alvorlig på problemene og kan vise til hvordan en kommunistisk enhet kan fungere og styrke kvinnene og dermed kvinnekampen.

Hva gjør vi? Jeg mener at spørsmålet om det er kvinneundertrykking innafør partiet må stilles skarpt.

Det må gjøres spesielle tiltak for å hjelpe kvinnfolk til å få studert, utvikle seg politisk, hjelpe til at de kan påta seg større oppgaver. Almenne oppfordringer holder ikke.

Jeg mener at ei avd. har både rett og plikt til å gjøre undersøkelser om hvordan er forhold utvikler seg og hva slags ideer og praksis enslige kommunistar har i slike saler. Det bør ikke være en "privatsak" når en familie har bestemt seg for en måte å leve på som vil føre til at det er kvinna som blir undertrykket i familien og politisk gå tilbake. Det er endel forhold hvor mannen ~~er~~ er kommunist, kona ikke, og mannen synes at det er ganske ok, egentlig.

Jeg vil oppfordre kvinnfolk til å komme med kritikk, uten at de skal bli stemplet som feminister og mannehatere. Jeg vil oppfordre mannfolka til å granske sin praksis og sine ideer kritisk og grundig. på spørsmålet om kvinneundertrykkinga. Skriv i FK.

Det skal være en styrke og bli med i partiet for kvinnfolka, ikke en ekstra byrde. Start diskusjojene

For enhet mann - kvinne i kampen for et sosialistisk samfunn.

ULLA, kamerat som jobber i Kvinneutvalget .

NB.NB.NB! Nominer mange uorganiserte kvinner til Kvinnefrontens Distriktsstyre, årsmøtet er 28/29. oktober.

## START JULEHANDELEN PÅ OKTOBER NÅ.

Jå, det var vel i tidligste laget tenker de fleste. Men saka er den at forlaget Oktober er inne i ei alvorlig økonomisk krise. Mange vil sikkert spørre seg hvorfor, og hvor er det blitt av alle pengene som vi samla inn? Årsakene til denne krisa er ikke klarlagt ennå, men vi kan peke på en del medvirkende faktorer.

1) En årsak er den lange produksjonstida på bøker. Det hender at de må investere kapital i oversætting o.l. på ei bok som ikke kommer ut før om 4-5 år. Det tar altså bortimot 5 år før de får noe igjen for investeringene.

2) En annen årsak kan være at forlaget gir ut mange flere bøker enn tidligere. Før kjøpte mange kamerater alle Oktoberbøkene, dette er heller vanskelig nå. Det betyr at opplagstallet på hver enkelt bok kanskje går ned.

Vi har heller ikke vært flinke til å forklare kameratene hvor mye det betyr at de kjøper bøker, og da spesielt Oktoberbøker. Ideen om at Oktober er en uinntakelig festning der ting ruller og går av seg sjøl har fått bre seg for lett.

For å ta et konkret eks., for ca. hver 50kr. vi får inn, kan vi utvide utvalget med ei ny bok. Om hver kamerat kjøpte for minst 50 kr. pr. mnd. og i mye større grad brukte Oktober som gave-butikk ville det hjelpe ganske kraftig.

3) De borgerlige forlaga har store kreditter. Oktober har ingen reserver i monopolkapitalen. Tvert imot prøver borgerskapet på alle mulige måter å ramme Oktober. De er helt sikkert sugen på å så oss konkurs. Og det skal sikkert ikke så store gjelda til for Oktober før de vil prøve seg.

Det er viktig at vi ikke sprer utad hvor alvorlig situasjonen er. En kan bare tenke seg hvordan borgerpressa ville gasse seg. Akkurat nå banker kreditorene på døra og pengemangelen er akutt. Men situasjonen er ikke umulig. Det det gjelder nå er å få inn penger raskt, spesielt i Oktober mnd. Hvis dette ikke skjer, kan det utvikle seg til å bli en permanent økonomisk krise.

Poenget er at de eneste vi kan stole på er de progressive som er interessert i bøkene våre og partimedlemmene.

Alle kameratene må gjøre noe om Oktober skal komme seg ut av denne krisesituasjonen. Hva er det så alle bør gjøre?

Vi veit at alle kameratene har mye å gjøre og ikke kan ta noen store tilleggsloft. Derfor har vi tenkt på noen få ting som ikke vil koste for mye, men som vil redde situasjonen.

1) Alle partimedlemmer kjøper bøker for minst 50-100kr i oktober.

**BRUK SKATTEPENGENE!** Dette kan jo bli forskudd på julegavehandelen. Derfor snakket om julehandel. En annen grunn til å kjøpe julegaver nå er at da kan du lese boka og få peiling på hvem andre du kan kjøpe akkurat den boka til.

2) Studieboka til A.K.P. om Økonomiske kriser er kommet. Krisa er hovedoppgava og alle husstander i partiet kjøper sannsynligvis boka. Men dette er ikke nok. Det er ikke bare A.K.P.ere som trenger den i disse ulvetider. Om hvert eneste partimedlem solgte 1x av kriseboka på arbeidsplassen eller andre steder da ville vi kommet langt.

3) Organiser boksalg i avdelingene, sirkelmøter o.l. Vi ønsker at studieansvarlig i avdelingene eller andre kamerater skal komme på Oktober og ta ut bøker for videre salg. Du behøver ikke betale på forskudd. Men det er et krav at du er punktlig med å levere inn oppgjør på avtalt dato.

I tida framover må alle legge vekt på å kjøpe Oktoberbøker. Dette gjelder spesielt i julesalget, og det er viktigere enn

noen av julegavene kjøpes på Oktober.

Tipsene bli flinkere til å komme med propaganda om bøkene. I første omgang får dere tips om de fem viktigste gavebøkene i forbindelse med julesalget.

Solstad's "Krig 1940" fortællingen av Svik. Boka om krigen er laga med det hensikt at det skal bli lettere for alle å forstå & kjente i den 3. verdenskrigen. Han skriver fordomsfritt om alle spørsmål om taktikk og eksistsfront.

MICHELEY. "Angrepet på Longyearbyen". Det er ei bok om utbruddet av den 3. verdenskrigen. Den er skrevet i filmstil med korte scener. Boka er ei utstrakt hand til vanlige S.V.-medlemmer og å bli med i enhetsfronten. Det blir nye debatt om

MICHELEY. "7800 demonstranter sporløst forsvunnet". Dette er utdrag fra sliu vi ser det spaltat K.K. Dette er en populær framstilling av A.K.P. sin politikk og dermed viktig å spre.

ASMERVIL. Dette er ei viktig bok om ungdom og politivold. Det er viktig å spre denne boka for Asmervik er blitt avvist både av Aschenhög og Gyldendal. Det er bra at Oktober greier å trekke til seg progressive forfattere.

Kameratslig hilsen Oktober.